

i Tidsrummet fra den 1ste Januar til 31te August d. A. For 2,193,000 Rb. af denne Hovedsum er Tilladelse meddeelt til at svare $4\frac{1}{2}$ pCt. i aarlig Rente, for 9,217,000 Rb. til at svare 5 pCt. og for 688,000 Rb. til at svare høiere Rente indtil 6 pCt. Summerne have været fordeelte saaledes i Kjøbenhavn: $4\frac{1}{2}$ pCt. af 83,000 Rb., 5 pCt. af 3,735,000 Rb., høiere Rente indtil 6 pCt. af 346,000 Rb.; i det øvrige Sjælland: $4\frac{1}{2}$ pCt. af 1,089,000 Rb., 5 pCt. af 2,533,000 Rb., høiere Rente indtil 6 pCt. af 138,000 Rb.; paa Bornholm: 5 pCt. af 29,000 Rb., høiere Rente indtil 6 pCt. af 12,000 Rb.; paa Laaland og Falster: $4\frac{1}{2}$ pCt. af 78,000 Rb., 5 pCt. af 275,000 Rb., høiere Rente indtil 6 pCt. af 30,000 Rb.; i Fyen: 5 pCt. af 228,000 Rb., høiere Rente indtil 6 pCt. af 24,000 Rb.; i Sylland: $4\frac{1}{2}$ pCt. af 942,000 Rb., 5 pCt. af 2,415,000 Rb., høiere Rente indtil 6 pCt. af 135,000 Rb. Bevillingerne ere erhvervede af 3,313 Debitorer, hvoraf 1,513 have sikret de paagjældende Laan med 1ste Prioritets Pantet, der for 635 Debitorers Vedkommende er stillet i Kjøbstadeiendomme og for 878 Debitorers Vedkommende i Landeiendomme, hvorimod de øvrige 1,800 Debitorer have sikret Laanene ved secundair Pantet, der af 872 er givet i Kjøbstadeiendomme og af 928 i Landeiendomme.

Disse Data i Forbindelse med den Kjendsgjerning, at mangfoldige Laan mod Pant i faste Eiendomme rundt om i Landet ere stiftede mod høiere Rente end 4 pCt. uden Bevillings Erhvervelse, navnlig ved Vexler med Skadesløsbreve, gjennem Accommodationsobligationer m. v., vise klarlig, at den ovennævnte Vanstæthed, om den end oprindelig væsentlig kun maatte have været tilstede i Kjøbenhavn, efterhaanden har udbredt sig over hele Landet og været følelig saavel for Kjøbstadgrundeierne som for Landeiendomsbesidderne, og det ikke blot for dem, som kun kunde tilbyde en secundair om end under almindelige Forhold ikke ubetryggende Sikkerhed, men ogsaa for dem, som have søgt Laan paa de bedste Prioriteter.

Men medens det saaledes ikke lader sig benægte, at Bevillingsmyndigheden er et nød-

vendigt Correctiv til den nu bestaaende Lovgivning, maa man aldeles dele den ovenberørte Anskuelse, at den ved Bevillingssystemet hidførte Tilstand er forkastelig og uholdbar. Alleerede før Loven af 6te April udkom, var det en constant Praxis aldrig at nægte nogen Bevilling, som af vedkommende Raantager søgtes til høiet Renteydelse indenfor en Grænse af 6 pCt., og denne Praxis har Ministeriet, ledet af Forholdets eiendommelige Natur, fremdeles stedse fastholdt efter Emanationen af bemelte Lov. Man er herved gaaet ud fra den Erkjendelse, at saadan Bevilling ikke vilde blive ansøgt, naar det ikke var en virkelig Nødvendighed for Raantageren at indgaae paa den forhøiede Renteydelse, og at han selv bedst maatte kunne bedømme, hvorvidt Laanet under saadanne Vilkaar vilde være ham tjenligt. Det har derhos staaet klart for Ministeriet, at enhver Begrænsning af Afgangen til Erhvervelse af disse Bevillinger kun vilde blive til Skade for Raantagerne, og at Begrænsningen vilde være saameget mere ubillig og uconsequent, som den netop vilde ramme de Laansøgende, der kunde tilbyde de bedste Sikkerheder. Imidlertid har Afgangen til at opnaae Tilladelse til høiere Renteydelse af Prioritetslaan herved væsentlig tabt sin exceptionelle Character, og Bevillingernes Meddelelse er bleven en reen Formsig. Forestillingen om, at 4 pCt. er den lovbundne Rentefod for Udlaan i faste Eiendomme, har efterhaanden maattet tabe sin Styrke, og medens de Fordele, som Bevillingssystemet skulde frembyde, saaledes ere blevne illusoriske, har Systemet den Følge at foraarsage Raantageren forøget Uleilighed og — forsaavidt Ministeriet ikke gjør Brug af den det ved Loven af 30te December 1858 hjemlede Myndighed til at eftergive Bevillingsgebyret, hvilket hidtil kun er skeet med megen Varsomhed — at paaføre ham en Udgift, som tilmed falder i det for ham allerubeleiligste Diebstik.

Under disse Omstændigheder synes det uimodsigeligt, at Forholdet er modent til, at befries fra de unaturlige og besværende Indskrænkninger, hvorunder det nu befinder sig. At dette da bør ske ved en fuldstændig Frigjørelse af Rentefoden for Udlaan i faste Eiendomme — i Righed med hvad alt ved Lov